

Edgar Savisaar linnapea Tallinna Linnavalitsus lvpost@tallinnlv.ee Teie nr Meie 15.05.2015 nr 6-5/150562/1502150

Soovitus

Tallinna munitsipaalhuvikoolidesse õpilaste vastuvõtmine

Austatud linnapea

Minu poole pöördus lapsevanem, kelle laps õpib Tallinna munitsipaalhuvikoolis, kuid kes ise ega tema laps ei ole Tallinna elanikud. Huvikoolist teatati lapsevanemale, et järgmisest õppeaastast ei ole võimalik tema lapsel huvikoolis õppimist jätkata, kuna tema laps ei vasta Tallinna Linnavalitsuse 06.08.2008 määruses "Huvikooli vastuvõtmise, huvikoolist väljaarvamise ja huvikooli lõpetamise tingimused ja kord" (edaspidi Määrus) sätestatud nõuetele. Alustasin lapsevanema avalduse alusel menetlust, kontrollimaks Määruse vastavust põhiseadusele ja seadustele.

Ma ei tuvastanud menetluse tulemusena Määruse vastuolu põhiseaduse ega seadustega. Samas laste huvides ning täites mulle lapse õiguste konventsioonist tulenevaid lasteombudsmani ülesandeid soovitan Tallinna Linnavalitsusel kaaluda võimalust sätestada Määruses, et vabade kohtade olemasolul teistest kohalikest omavalitsustest Tallinna huvikooli vastuvõetud laste huvikooli tasu võib maksta lapsevanem ise, kui vastaval kohalikul omavalitsusel puudub leping Tallinna Haridusametiga.

Järgnevalt selgitan oma seisukohta. Määruse § 2 järgi võetakse huvikooli vastu lapsi, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Tallinna linn. Vabade kohtade olemasolul võetakse huvikooli õppureid väljastpoolt Tallinna õppuri elukohajärgse valla- või linnavalitsuse ja Tallinna Haridusameti vahel sõlmitud lepingu alusel. Seega lubab Tallinna Linnavalitsus (vabade kohtade olemasolul) oma huvikoolides õppida ka teiste kohalike omavalitsuste lastel, kuid selle eelduseks on vastava kohaliku omavalitsuse ja Tallinna Haridusameti vaheline leping, mille alusel toimub praktikas ka huvikooli tasu maksmine.

Minu poole pöördunud lapsevanema elukohajärgsel kohalikul omavalitsusel puudub leping Tallinna linnaga, kuid hoolimata lepingu puudumisest on tema laps saanud Tallinna huvikoolis õppida ning senini on aktsepteeritud lahendust, kus lapsevanem tasub huvikooli eest ise. Vastavalt huvikoolist saadud teatele ei ole aga avaldaja lapsel järgmisest õppeaastast võimalik huvikoolis õppimist jätkata.

Tulenevalt põhiseaduse §-st 154 otsustab kohalik omavalitsus kõiki kohaliku elu küsimusi iseseisvalt. Munitsipaalhuvikoolide osas sätestab huvikooli seaduse § 13 lg 1, et huvikooli vastuvõtmise, huvikoolist väljaarvamise ja huvikooli lõpetamise tingimused ja korra kehtestab kooli pidaja. Tallinna Linnavalitsus on huvikooli vastuvõtmise tingimused kehtestanud Määruse §-s 2. Minu hinnangul ei ole Määruse §-s 2 sätestatud tingimused meelevaldsed ega ebamõistlikud. Kohalik omavalitsus ei pea kasutama oma eelarvelisi vahendeid teistest kohalikest omavalitsustest pärit laste toetamiseks ning võib eelistada huvihariduse pakkumisel oma omavalitsuse lapsi. Küll aga on raske leida kaalukaid põhjendusi, miks ei võiks Tallinna Linnavalitsus lubada vabade kohtade olemasolul oma munitsipaalhuvikoolis õppida teistest kohalikest omavalitsustest pärit lastel selliselt, et nende vanemad tasuvad ise huvikoolis õppimise eest (ehk sõltumata sellest kas vastaval omavalitsusel on leping Tallinna Haridusametiga või mitte).

Eraldi tuleb käsitleda neid väljastpoolt Tallinna pärit õpilasi, kes on vabade kohtade olemasolu tõttu huvikooli juba vastu võetud ning kelle huvikooli tasu on seni maksnud lapsevanem. Nende laste parimates huvides on jätkata soovi korral alustatud huvitegevust. Huviringides sõlmitud sõprus- ning kiindumussuhete katkemine ning juba alustatud huvitegevuse sunnitud lõpetamine võib olla lapsele raske katsumus ning pärssida lapse annete arengut.

Lapse õiguste konventsiooni artikli 3 kohaselt tuleb mistahes lapsi puudutavates ettevõtmistes seada esikohale lapse parimad huvid. Nimetatud nõuet peavad järgima kõik lastega tegelevad või lastesse puutuvaid otsuseid tegevad era- ja avalikud sotsiaalhoolekandeasutused, haldusorganid ning mistahes muud isikud. Laste parimates huvides on realiseerida oma arengupotentsiaal ning arendada oma loomupäraseid andeid. Huviharidusel on laste igakülgse arengu tagamisel väga oluline roll. Mõnede laste jaoks, kellel tavakoolis on mingil põhjusel raske, võib huviharidus olla päästerõngaks, mis aitab säilitada huvi õppimise vastu. Kahjuks ei ole mitmekülgne ja kvaliteetne huviharidus lastele Eesti erinevates piirkondades ühtemoodi kättesaadav. Tunnustan Tallinna Linnavalitsuse tegevust laste huvihariduse toetamisel ning loodan, et Tallinna Linnavalitsus kaalub tõsiselt võimalust muuta Määrust selliselt, et teistest kohalikest omavalitsustest pärit lapsed saaksid vabade kohtade olemasolu korral Tallinna huvikoolides õppida ning huvikooli juba vastuvõetud õpilased saaksid huvitegevust Tallinna huvikoolis jätkata.

Kuna huvikooli õpilased ja vanemad, keda on teavitatud sellest, et neil ei pruugi olla võimalik huvitegevust Tallinna huvikoolis jätkata, on mures ja ärevil, siis palun Teil leida lahendus olukorrale nii kiiresti kui võimalik.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Tallinna Haridusamet

Kristi Paron 6938411; Kristi.Paron@oiguskantsler.ee